

24. szám.
Junius 11-én 1864.

Megjelenik minden szombatnapon egy iven sokféle képpel ellátva.
Előfizetési ár: Egész évre jan.—dec. 6 frt., 6 óra jan.—jun. 3 frt., és 3 óra
jan.—mart. 1 frt 50 kr. — Előfizethetni minder postahivatalnál és könyvtárnál. —
Kiadó hivatal: Pest, barátok-tere 7-ik szám

XV. kötet.

A FEGYVERSZÜNET.

Ez uraim tisztán malitzia!
Most kötni fegyverszünetet.
Ez annyi, mint megölni valakit,
Még mielőtt megszületett.

Nem beszélek én most Dániáról,
Nekem az nem sokat fáj itt.
De értem a színház ostromlását,
A hogy vivják Radnótfáyt.

A politikus hirlapoknak
Úgy sem volt semmi kelete.
Lármázni csupán nekünk volt szabad,
S csupán ez ellen lehete.

Kis puskatűz, rakéta, kartács
S a megígért „öreg bomba”
Egy kis változatosságot hozott
E rettentő unalomba.

S itt van ni! puff! most ennek is vége,
Mehetünk zabot hegyezni.

Egy hónapig csukva lesz a színház,
Hát nem kiszámítás ez ni?

Intendans ur! legyen hát keresztyén,
Előadást! Legyen az bármi rosz;
Autant mieux! csakhogy teljék vele
Ez az átkozott papiros.

Tudja meg: a kritikus is ember;
Ember: a kinek élni kel,
S a kinek csak akkor van élete,
Ha van, a mi ellen kikel.

Uram, ön emberölést követ el,
Midőn a légtől megfosztja,
Kinek a színbirálat volt ezen
Inség-évben napi kosztja.

Publikumot, színészt kaphat megint;
Ha egy meghal, jön száz zseni,
De kritikust nem tudom, hol vesz ön,
Ha minket el fog veszteni!

K. M.

Tallérossy Zebulon levelei Mindenváró Ádámhoz.

Tekintedezs barátom uram!

Hja bizon mai világban szokas nem diese-
kenyi azal, hogy vagyok *patriota*, hanem va-
gyok *cosmopolita*. Rigen meginekelte ama romai
auctor, Martinus Gallus: „hazafisag a publikum
dolga.“ Hazafisag csak plebsnek valo; kitinö,
felyülemelkedete geniusok, magasab alaspon-
tyabul tekintenek vilagot. Miotatul ota hazafi-
sag hoz konyhara semit, o kontrer pizbe izs
kerülgeti magát, vagyok in izs *vilagi polgar*. —
(Aj mit! Purger? Nem volt öreg apam se pur-
ger soha. Vilagpolgar csak nimet szokta lenyi,
magyar cosmopolita csak hihatja magát „vilag-
nemesembernek“ — „vilaggrofnak“ — vilag-
herzegnek.“ Szüksig esetin hihatja magát „vilag-
szeginynek.“)

Hja bizon vilagpolgarnak kel lenyi!

Regel in vagyok *holand's*. Iszok holandi
theat; dilben öszeegyeztetek magamban *orosz*,
francia is *angol* irdekeket, miltanyolnyi tudok
orosz kariart, *angol bifszteket* is francia *cham-
anjüt*, nihaniha *nimet* szövetsigi irdekeknek is he-
lyet adok, mikor pildanak okajairt jo *Rheinlae*
van a speiszedlin.

Ebid utan vagyok egy kicsit *arabs*, moha-
medanus: iszok *mokka-kavicskat*, is szivok török
dohanyt.

Azutan leszek *talian*; a ki mongya „dolce
far nyiente.“ Idezs olasz semitsetevisre magamat
resignalok.

Ha kimegyek uczara, vagyok eezersmind
spanyol is *muzulman*. Spanyol, a ki kevely, meg
nem latya szeginy ismerösöket, muzulman, a ki
szip aszonyokra kaesingat sokat.

Ha viletlenül talalkozok alkalmatlan hite-
lezövel, anak vagyok *görög*; utasitok neki „*ca-
lendus graecas*.“

Ha megyek casinoba, od vagyok *porosz*:
aufschneidolok; de nem könyveket; — nyom-
tatot typographia eleniben vagyok inkab *mohi-
kan*, nem szeretek ütet.

Ha nem hisznek szavamat, vagyok *anglus*,
fogadok; ha elvesztek fogadast, vagyok *yankee*,
knownothing; nem tudom semirtül semit.

Ha valahol veszedelem van, vagyok *quak-
ker*, nem verekedek; ha valahol hasznocska van,
vagyok *zsi'ö*, nem szigyenlek magamat nyere-
sigir.

Ha protestans templomra kiregetnek, akkor
vagyok *ultramontan*, azaz, hogy kereshetnek a
hegyen tul; ha katholikus templomra kel ada-
koznyi, akkor vagyok *szabadkümives*; azaz hogy
nem ipitek senkinek semit.

Este feli leszek egiszen *bajor*, iszok sert;
szabad *helvetakat* izs szeretem; mikor sajtot meg-
eszek; is mikor punchra kerül a sor, akkor *Rule
Britannia!*

Gyakranta az izs megesik, hogy leülök kar-
tyaznyi is felkelek, mint *szerecseny*, egiszen —
schwarz!

Nihaniha *magyar* izs vagyok, esztendőben
kitszer; Szent György napkor, Szent Mihaly
napkor, mikor arendat felveszek magyar domi-
niumbol.

Elig nekem enyi.[†]

Asztan vagyunk ilyenek mig sokan.

Alazatos szolgaja
Tallérossy von Zebulon.

Prózaí magyarázat.

— Valyon hogy lehetett az, hogy Orfeust még a
vadállatok és a kösziklák is követték, mikor énekelt?

— Bizonyosan valami szerelmes diák lehetett, a
kit a gazda rajta kapott, mikor a felesége ablaka alatt
gitározott, s aztán ráuszította a *kutyákat* s jól meghaji-
gálta *kövel*.

Porosz udvariasság.

— Uram, nem gondolja ön, hogy jó volna, ha eze-
ket a hölgyeket, a kik velünk együtt feljöttek a havasra,
megkinálnám csokoládéval.

— Biz az jó volna.

— Csak hogy a csokoládét ott felejtetem Neis-
sében.

Az udvariasság rendszabályai

Varsóban.

A varsói rendőrség tagjai utasítva vannak a rendőrigazgató által, kinek véletlenül *e napokban* tudomására esett, miszerint az orosz rendőrhivatalnokok magukat udvariatlanul viselik a közönség irányában, hogy ezental az ilyen magaviseletől őrizkedjenek, s a publikummal udvariassan bánjanak, s e végett külön utasítások adatnak nekik.

Mikor az orosz rendőr valakit külök, azért mert valamit énekelt; tartozik illedelmesen azt mondani utána: „*tessék kísértelni, uram, — asszonyom!*“

Mikor valakit éjszaka az álmából felrúnczigál, hogy a citadellába vigye: tartozik neki „*szerencsés jó reggelt*“ kívánni.

Mikor negyven embert összehordott egy hat négy-szög ölnyi szobába, mielőtt rájuk zárna az ajtót, tartozik tőlük megkérdezni, hogy *nincs-e még valami kívánni valójuk?* ugyanazoknak, midőn reggel a korpakenyeret beviszi, el ne mulassza *dobre appetitust* kívánni.

Mikor valakire rá számlálta a száz kancsukát, illedelmesen megkérdezze tőle: „*hogy mint szolgál az egészségére?*“ ha valakinek az utcán egy portió ütletet kiszolgált, megkérdezze udvariassan, hogy „*parancsol-e még belőle?*“ s ha véletlenül ok nélkül találta volna megpüfölni, kérjen tőle *engedelmet* s jegyezze fel a conto az akkor kapott ütleteket a javára, hogy majd mikor rá fog szolgálni, ezek neki betudassanak.

Mikor egy gyászruhába öltözött asszonyról a tiltott színű kantust eltávolítja, azt e szavak kíséretében tegye: „*lehetek-e szerencsés nagysádnak a toilettjénél segítségét nyújthatni?*“

Mikor valakinek a lábára rá veri a vasat, el ne mulassza ezt neki *kedves egészségére kívánni*.

Mikor pedig executióra megy valakihez, ne buk-jék be csak úgy parasztmódra az ajtón, hanem szépen bekocogtasson, a sipkáját levegye és mondja azt, hogy „*kívántam tiszteletemet tenni,*“ — s ha látogatását vége-zé, az illető zsebeit és fiókjait kikeresvén, s a szükségese-eket összepakolván; hajtsa meg magát, mondja azt, hogy „*bocsánatot kérek, hogy ilyen sokáig alkalmatlan-kodtam,*“ s mikor kimegy az ajtón, el ne mulassza így szólni: „*magamat ajánlom.*“

S midőn végtére a gondnokságára bízott pasasi-rokat egymáshoz fűzi, hogy Szibériába tovább szállítas-ának, el ne felejtkezzék róla, hogy nekik *szerencsés utat* kívánjon.

Mert mindezt az udvariasság rendszabályai így hozzák magukkal.

Kukliné prédikációi.

No iszen derék gyerek lett belőled, te Kukli! — Hitte volna azt valaha ember, hogy még te csinálnád a bé-kességet a szomszédok között? Máskor te voltál az első „ki a legény a esárdában?“ Most meg te állsz az embe-rek közé, hogy ne üthessék egymást. Majd meglátod, hogy utoljára is az lesz belőle, hogy mind a ketten té-ged fognak ütni. Mire való az a sok czifra bot a szeglet-ben, ha egyikkel se mersz verekedni? A hol csak egy szép botot látsz, azt mingyárt megveszed: neked van bambusz botod, borsnád botod, spanyolnád botod, czu-kornád botod, somfa botod, puszpángfa botod, esáti bo-tod, halháj botod, álmos botod, rézfokosod, szeges buzo-gányod; aztán egyiket se viseled soha; hanem csak a konstabler pálczácskádát. Skandalum, hogy te minde-nütt békét csinálsz. Az ember olyan szépen nézné az ab-lakból, mikor más az utcán pofozkodik. De te azt meg-akadályozod. Milyen mulatságos eset volt az már, mi-kor a Hermina szomszédasszony elment a gyerekeiért, hogy majd elhozza őket a mostoha apjuktól, a kis Dáni-tul, mert rosszul bánik velük. S te most ezt a mulatságot mind elrontod. Legalább vagy az egyiknek, vagy a má-siknak mennél segítségére. Ha nem is mennél, de csak messziről biztatnád, hisz ez neked nem kerülne semmi-be. Mint a hogy biztattad a szegény Polonyinét, mikor az *ura* kegyetlenkedett vele. Látod, milyen jót tettél az-zal is. Már most nem panaszkodik. De én nem is tudom, hogy mit akarsz te tulajdonképen te Kukli? Hát te tu-dod? vagy már horkolsz is itt mellettem? Alunni akarsz te, semmit mást. — Ilyenek vagytok ti férfiak. — No most még csak egy szót sem tudtam belőle kivenni.

Mi bántja őt?

Krigli mellett öreg ur ül,
Bús mogorván borus szemmel,
Vajh! mi keserv dülja keblét.—
Hogy oly zordul tekinget fel?

Tán hona inséges sorsa
Fekszik keblén mázsa súllyal?
Ellenségi boszanták fel —
Hogy keble oly vadul fuval?

Nem boszantá ellenség fel,
Nem bántja őt vesztett hon, nem.
„Kellner! — ordít vad rivallva —
Ist mein Quarql no nit g'kommen?

Buksi.

Bölcs Salamon és a két anya.

Bölcs Salamon. Látom, hogy ez a két asszony nem tud megegyezni rajta, melyiké a gyerek? Ketté kell vágni! Fele az egyiké, fele a másiké.

Egyik anya. Jó lesz! Nem bánom. Vágják ketté.

Másik anya. Megálljanak! Ne vágják ketté; inkább legyen egészen — az enyim.

TALLÉROSSY ZEBULON

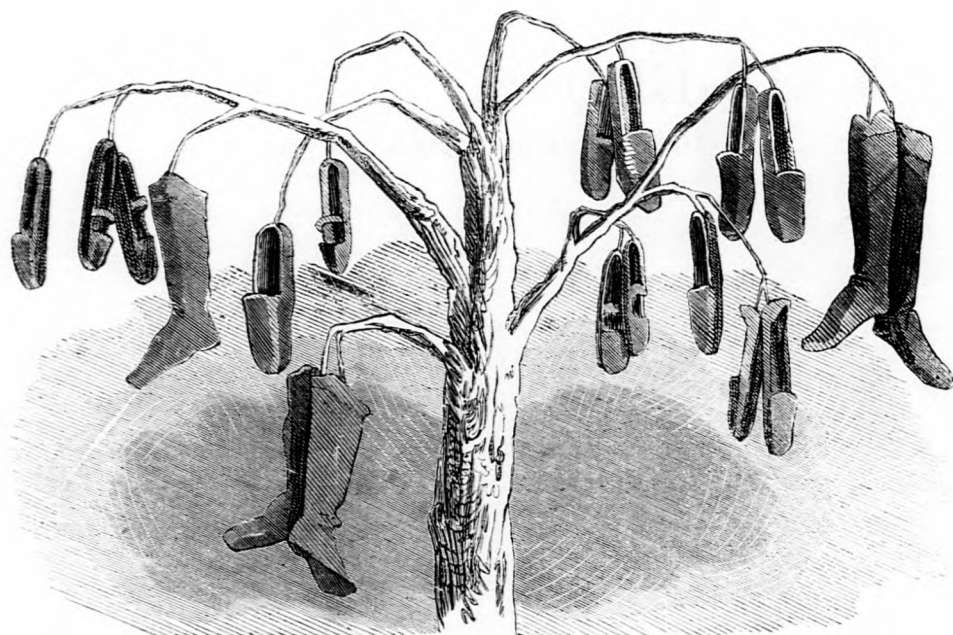
mint természet-buvar.

Zebulon. Tiszteld barátocskám! nem akarna nekem megexplicálni, mi file vadalatok büribül fabrikaltatnak ezen ujab kori tünemények?

Boltos. He, he, he, – nem bőrbül készítik azt, kérem ássan, hanem Kaucsuk-fán terem a hozzá való!

Zebulon. Ahá!

Hogy képzei magának Tallérossy Zebulon a kaucsuk-fát, a min a kalucsnik teremnek.

Főző bajnok.

Nagyképű ballada.

I.

Harsog a harci kürt, leng a harezi zászló

Fel a paripára

Indulj a csatába

Legvitézebb Főző, tigrisként csatázó!

„Sisakot fejemre, kezembe a kardom!

Adjátok a vértet,

Szolga gyorsítsd lépted,

Nyergeld fel lovamat, ott legel a parton.“

Mint felleg az égen, mint bika a völgyben

Főző akként vágat,

Csak az imént láttad,

— S ime hol rohan már ködtől elfödöten.

„Mért is szülte anyja keserű bajára

Azt a pogány harcoszt,

A kit ezen arcz most

— Főző magát érti, — felidéz csatára!

Született vón' lánynak, inkább nyomoréknak,

Két lábára sántán,

Hegynyi púppal hátán,

Hogy ne lenne ottan, hol ma karom szét csap!“

Ilyetén beszédek kelnek Főző ajkán,

Tábor közepében,

Asztal közelében

Borteli kupákat sorra hajtogatván.

II.

Lefelé piros bort, kár cresszni torkon!

Vitézek! az ellen

Jő a sereg ellen,

Ki félne piros vért cresszni a gyomron!

„... A török had, rajtunk? tyhü fele se tréfa!

Hamar paripámat!“

S főző bajnok rá kap

— S fut, ki vele tarthat egyedül a szél a'.

„Mentve vagyok! Ime a derék had ott van

S arra nyargal Főző,

Lova nagyon göző'.

S ki a bajnoké volt hang kél a torokban:

Messziről kiáltja: Oh magyarok! végünk!

Megrohantak éjjel,

Verve vagyunk széjjel,

Magam szabadultam . . . Kardra hanyva népünk.

„La illah, il Allah! ordít fel a tábor,

Mi vagyunk a győzők!

— És lerántják Főzöt

A török vitézek izzadó lováról.

„... Hát, a török tábor! s hülni érzi vérit
Vitéz Főző bajnok,
Ámde mint a majmot,
Nem bántja ott senki, hahotázva nézik.

Gazdag ajándékot adnak neki végre,
S a táboron végig
Szépen kikisérik,
S jövőben is kérik ilyen hírnökségre.

* * *

Főző soha sem ment táborába vissza
Ő megjárta csúful
Haza megy és búsul,
Hajtván: boldog az, ki Lethe vizét issza!

K. L.

Inséges adoma.

Tavaly jó kora tavasszal egy alföldi birtokos tiz lovat vett jó olcsón, hogy majd ő azokat a nyomtatásnál használni fogja. — Junius felé azonban már kezdte észre venni, hogy az idén a gabonának először is nem lesz szeme, a mit kellene nyomtatni; másodszor pedig nem lesz szalmája, a min a tiz lovat ki lehessen teletetni. Fölhajtotta hát a tiz lovat a mezőturi vásárra s ott előkerített egy hires cigány lócsiszárt, azt ígérve neki: hogy minden lóért ad neki öt forint borraivalót, ha el tudja adni.

— Hm, mond a cigány, meggondolva a dolgot; — de ha az ur nekem öt forintot ad az eladásból, — hát az urnak mi marad belőle?

Szerencsétlenül járt ujdonság.

Egy helybeli hirlap napi hirei közt nem rég ezt olvastuk: „egy 16 éves szobalyán phosphurral megmérgezte magát, s haldokolva a Rókusba vitetett; öngyilkosságának oka szerencsétlen szerelem.“

Másnap aztán következő helyreigazítás lépett a nyomába: „a tegnap említett 16 éves leányzó öngyilkosságának indoka nem szerencsétlen szerelem, hanem holmi elköltött rá bizott pénz volt, nem is phosphorral mérgezte meg magát, hanem nagy adag serrel és borral, nem is halt meg bele, hanem csak megrészegetett.

Találgatások.

Valyon ki lakhatott abban a fában, melyben egy mármaros oláh egy egész butorozott szobát és egy veres galléru köpönyeget talált.

Bizonyosan valami lengyel felkelő fővezér;
vagy talán valami vadász vadász, ki onnan lövöldözi a szarvasokat;

vagy valami elbusult poéta, a ki háborítatlanul akarta megírni az 1868-iki Karácsonyi-jutalomra a drámáját;

vagy valami szerelmes, ki ott adott rándévukat;
vagy valami dugárus;

vagy valami világból elbujdosott remete;
vagy valami megharagított pesti partey, a ki olyan helyet keresett, a honnan ki nem steigerolhatják;

vagy valami kincskereső;
vagy valami újabbkori proféta, a ki makk-evésre akarja szoktatni a világot;

vagy valami desperatus újságíró, a kinek nem volt miről írni mást, mint a mármaros oláh fáról, a miben emberek laknak.

Kutya reclam. *)

Nagyon tisztelt Üstökösön nyargaló Kakas Márton ur!

Van szerencsém legmélyebb indignatiomat kifejezni nagyon tisztelt Kakas ur irányában, azon ferde állítás miatt, hogy én, a népszínház egyik hív és szorgosan működő tagja, minden este tagtársaim által elmelőzve, a Bierwagen ajtaja előtt csontokon rágódom.

Föntartva a lenézést akkorra, mikor Kakas ur egy zártszéken lenn bámolni fog és én a színpadon fenn tehetségeim nymbusában ragyogni fogok, egyelőre megnyugszom annak nyilvános kijelentésében, hogy én nekem nincs szükségem csontokon rágódni, mert én a rendes fixum mellett esténként működéseim jutalmául, két braunschweiger mellett lakmározom, mi minden esetre irigylendő vacsora, s mit azon becsületes hatóságilag engedélyezett „Greiszler,“ a kinél esténként a legjobb minőségű vétének, bizonyíthat.

Különben maradok minden tisztelet nélkül

N. t. Kakas Márton urnak

kiengesztelhetlen ellensége és lenezője

Castor m. k.

a n. színház működő kutya.

Kelt Budán, privátlakásomban,

1864. jun. 8-án.

U. i. Engem Castornak és nem Phylaxnak hívnak s hirlapi feleselésnek barátja nem lévén, ezentul néma maradok s legfőlebb harapok. nt. supra.

*) Törédelmes szívvel elismerve tévedésünket, s belátva, hogy signor Castornak tökéletes igaza van: sietünk ezen zárolatot közzélni. Fiat justitia, pereat mundus. — Itt a példa kövessétek!

Ama bizonyos csizmadia és felesége kérdései és feleletei.

Oraculum. A levesosztó intézetek már megszűntek, hanem a fekete levesosztógatók még nem.

— Szultán ő felsége is szokott lóversenyeket rendezni, hanem azokon természetesen az ő lovának „muszáj“ nyerni. Mert hiszen majd lenne ne mulass annak a halandónak, a ki őt fél lófejjel meg merné előzni; az majd egész emberfejjel hamarabb érne a paradicsomba, mint szándékozott. Az unokaöcse azonban, a leendő trónörökös, még is csak mert vele daczolni; azt tette, hogy Angliából hozatott egy olyan jó paripát, a mi ő felségét bizonynyal leverte volna. A padisah azonban könnyű szerrel segített magán. A verseny napján lovat, lovászt és lótulajdonost becsukatta a héttornyú várba.

— A monómotapai király ő felsége, mikor el-tűszszentí magát, a hozzá legközelebb álló miniszternek oly hangosan kell kiáltani: „kedves egészségére kívánom,“ hogy a pitvarban állók is meghallják. A pitvarban állók ismét oly hangosan kiáltják: kedves egészségére! hogy az utcán álló strázsa is meghallja: akkor ez is elkiáltja magát: „kedves egészségére!“ utána az egész hadsereg; utána minden utca, piac és országút, úgy hogy minden tűszszentése után valóságos riadaltól zendül át az ország.

— Az angolok ügyesen manővereznek Ázsiában. A chinai császár összeveszett a taipingokkal s már tizenöt év óta ütik egymást. De ezeknek John Bull nem ajánlott konferenciát, hogy majd ott kibékíti őket, hanem oda ment, először jól megverte a chinai császárt, a taipingok segítségével, azután tönkre verte a taipingokat a chinai császár segítségével, s a vitatott objectumot megtartotta magának.

— Most halt meg Párisban Fiorentino, híres kritikus; egy milliót hagyott maga után hátra. (Ebből ítélheti meg az ember, hogy hát még azok az írók, művészek, zenekészítők mennyit hagyhattak hátra, a kiket fölemelkedni segített?) Nálunk ha egy híres kritikus meghal, azt jegyzik fel róla, hogy hány száz forint fizetetlen kontót hagyott hátra? (S abból lehet megítélni, hogy hát még azok az írók, művészek és zeneirók, a kiket *lerántani* segített, mennyire vihették fel az adósságaikat?!)

A megkeményedő betűk.

Egy kereskedő, ki nem rég magyarosította a nevét Téli-re, házat épített s meghagyta a kőművesnek, — hogy a kapuja fölé nagy betűkkel formálja ki a nevét.

Mikor kész volt a munka, oda ment megnézni. A kőműves német ember volt, a ki csak mikroszkopiumon keresztül tudja észrevenni a különbséget a D. és a T között; annál fogva szépen ki is faragta neki a nevét kiálló betűkkel vakolatragaszból „Déli“-nek.

Lármázní kezd a gazda: „nem jól van, rosszul van; nem látgy D-vel, hanem keménnyel kezdődik az én nevem.“

— Ne féljen semmit, biztatja a kőműves; majd ha a *malter megszárad*, megkeményedik az.

Előfizetési fölhívás

az

ÜSTÖKÖS

1864-diki második félévi folyamára.

T. cz. előfizetőinket tisztelettel felkérjük megrendeléseiknek minél előbbi megújítására.

Előfizetési föltételek:

1864-ki Juliustól Deczember végeig 6 óra 3 frt. — kr.

„ „ „ „ „ 3 „ 1 „ 50 „

Az elmúlt januar—juniusi félévi, valamint az 1862-ik jul.—dec. félévi folyamából is folyvást szolgálhatunk teljes példányokkal postán küldve 3 frtért, a kiadó hivatalból elvitetve 2 frt 70 krért o. é.

Pesten, 1864. jun. 4-kén.

Jókai Mór,

az „Üstökös“ kiadó tulajdonosa.

(Lakás: Országút 18. sz.)

(Kiadó-hivatal: Ferencziek-tere 7. sz.)

Laptulajdonos és főmunkatárs: JÓKAI MÓR.

Felelős szerkesztő: DIENES LAJOS.

Lakása: Papnövelde-terezs 1. sz. II. emelet.

Nyomatott Emich G. magy. akad. nyomd. Pesten 1864.

(Barátok-tere 7-ik szám.)

Rajzolja: Jankó. — Metszi: Polák.

Lapunk mai számához van mellékelve a „Hon“ előfizetési felhívása.